

1887 M.

LIETUVISZKASIS

No. 16.

BALSAS.

Lietuvishkasis Balsas iszeina du yk ant mēnesio.

Už coli apgarsinimū ant metu 10 d. rēlu, o więpa sviški garsinant 20 centu už kožną eifutę.

Rėdytojas JONAS SZLUPAS.
NEW YORK, 392 E. 10th St.

TEWYNISZKI BAŁSAI.

VI.

Ką mums žada waldytojai musu.

Waldytojai musu, kuriu rankose ėsame, lygokiozini kaip ir rusai, dėl musu tautystės gel gero nežada; nežada to, ko mės labiau geidaujame ir rodosi geidauti galėtumėme. Tiesčiai berots isz sawo swetimu gaiwažu maš spaudžia tautą musu Prusu Lietuwoje; wiai individualizkose tiesose czionai lygus beziams, nėra tiktai kalbiszko lygumo. Pamiuose laikuose lietuwiszkoji kałba, pirma urinta, wėlei likosi płatinama mokstawietė. Raszlawa musu publicistika, spauda kningu, no amžiu priimtomis litaromis, iszwytos istiszka (?) wyresnybe Rusijos, Prusuose rado rauda, czionai ir lizdą sukrowę pirmutinę szka moksliszka lietuwiszka draugystė 'Bye'; jei szładien apie darbus tos draugystės i ką girdėti, ne Prusu wyresnybės tai kaltė, altė pacziu perdėtiniu draugystės. Darbuoksto kałbos, isztyrinėjimuose musu pereitupaprocziu ir palikimu mokinti wokiecziai i prisideda arba ir pereina grynus lietuwius, užgėdindami; nėra czionai ir tendentiszko

slėpimo teisybės ar jos užgynimo. Raszlawoje, laikraszečiuose, isz ko galima butu suprasti pažiuras tautiszku wadowu wokiecziu, kur rastuosi ženklai, kokiuose supratimuose jie mokina, ir kokiuose jausmuose augina sawo tautą, kokius jieszkinius płatina tarp skaitytoju, įksziuočiai dėl lietuwiu nėra neužkantos, neteisingu denuncijaciju, siundymu, nėra tautiszko fanatizmo, nėra szauksmo dėl isznaikinimo skirtingumo lietuwystės, nėra moksliszko meto ar nusidawusio obskurantizmo, kaip tai dedasi tarp waldytoju, administratoriu, raszeju ir mokintu Rusijos, kurie kaip sawo rasztaiš taip ir swetimais samdininkais mokina, kad Lietuwa ir Žiamaitija ėsanti no amžiu apigarda ir tėwyne rusu (matonai jie istoriją ir etnograpiją pažino isz mokstawnygiu paraszytu akademikais karalaus Makłajo). Wyresnybė Wokietijos stowi priesz lietuwystę ant neutralizkos dirwos, o tankini priima ir lietuwiu puse priesz neužkantą wokiecziu ar neteisingumą wietinės administracijos. Nors dėl kilimo tautiszkos dwasės, atlikimo tautiszku reikažu nedaug ką daro, bet patiems lietuwiams daryti wiską sawo spēkomis negina, nėko nedraudžia: pawelyta yra lietuwiams ginti sawo tautystę, sawo kałbą, tikėjimą, ekonomizskus reikažus lygiai priesz siekimą

neužkantos valdanciosios tautos kaip prieš galimą neteisingumą pacios wyresnybės ir wietinės administracijos. Nėra czionai iszmintiniu įstatymu dėl supancziojimo wisu musu žingsniu, kaip tai dedasi pas giventį neėsanczias geradarystes rytų mūsų waldytoją. Mokslingesni lietuwiai tarp sawo wiengencziu randa darbą dėl iszsimaitinimo lygiai priwatiszkose wietose, kaip ir wyresnybės ir wietinės administracijos eilėse: nėra dėl ju dalies darbo, kuris butu uždraustas; ir karėwiai lietuwiai randasi lietuwiszkuose regimentuose ant wietos, o nebuwa iszwežiojami į Kamczatką ar Sachaliną kaip Rusijoje. Wyresnybė nors nedaug duoda, bet patiems atlikti sawo reikalus nedraudžia; nors geradėjystos nedaug, bet nėra ir pikto iksziuołaik; nėko nežada dėl pakėlimo tautiszkos dwasės, bet jos kėlimą patiems neužgina. Jei lietawystė Prusuose nestowitaip, kaip stowėti galėtu, nėra už tai ka kaltinti waldytojus, nes czionai kašta lietuwiszka intelligencija, kuri pati miegodama nekela isz miego nei tautos; ji nenori naudoti isz to, kas yra pawelyta ir galima, bet randa geresniu tarp sawes nesutikimą ir neužkanta pplatinti.

Prie tokio wienok padėjimo Prusuose negaline ir czionai laikyti iszganymo tautos. Jei wyresnybė sziądien dėl musu ir teisingesnė, jei nėra siundymo rasztuose ar mokštuose, tai už tai yra mažiau ir priežasciu dėl waidu, bet ir Wokietija nežada mums užtaikymo tautystės ateituwėje. Jei lietuwiu sziądien nemynioja ir newaro laikau, tai wienok mynioja ir waro lenkus, alzatus, danus. Waidas ir tautiszkas nekentimas pradėtas Poznaniuje, Alzasijoje, Danijoje negalės buti užtaikytas tiktai tose wietose; neužkanta pplatinama dėl kitu gaiwatu iszduos waisių neužkantos ir wisu swetimu gaiwatu; tame skaitluje ir lietuwiu negalės užmirszi, nors wyresnybė ir nenorėtu ją leisti į Paniamunę, užaugš ji czion pati nesėta, nesidairydama i norą waldžios. Tauta nekentimo kitu mokinama negalės mums rodyti meilę ir teisingumą. Jei sziądien mus laikio ir leidžia tolaus miegoti, nekela dėl wedimo i skerdykła, tai greicziaus dėlto, kad mės menki czionai ir neskaitlingi negalėtumeme pasotinti, už tai laikio mus ant pasigardinimo, kada kitais, didesniais piltwų prikraus. Wokiecziai nesigiria sawo geradarystėmis.

Tolaus bus.

LIETUWISZKOJI RASZLAWA XVI SZIMTMETYJE.

Klausimas apie lietuwiszką rasztą prieš iszkurimą tarp lietuwiu kriksczcionybės iktuołaik

nėra tikrai iszgwaldytas. Bet ir su įvairių už n kriksczcionybės dar ne taip tuojuau Lietuwkora pa tiszku weikaštu susitaūkė. Pirmoji lietuwpaasztz kninga iszėjo 1533 m. Wilniuje su paraszanas ir lonė duszios i aną gywenimą, spausdinta wiu me komis litaromis. Kataliku kuningai nesems apie pakėlimą lietuwiszkos kałbos į rasta, jawa kałbą, iki neėmė pplatintiesi Lietuwoje lutku ir ž. Luteriu kuningai buwo darbsztesni ir apieanko l niu laiką daugiaus rupinosi, o dėlto anstus sa rasztus ėmė spaudinti žmonėms dėl pasiskai ar ma Taip Ragainės klebonas Mažwydis, kurs isz is nuw niszko sawę wadino Mosvidius, iszdawė 150 wež. trijose dalyse kningutę: 1. pamokinimą skągniai 2. Luteriszką katekismą (dar be paaiszkinkėję ir 3. rankių 10 bažnytiniu giesmiu. Tam laikke, nės 1545 m., iszėjo katekismas ir mažaija senprusiu kałboje. 1559 m. iszėjo lietuw kas krikscztyjimo formularas. Kn. Bałtrus m lentas pasirupino Luterio Encheiridion iszgdū i lietuwiszką kałbą, ir taip 1579 m. atspaud atlan tapė 'Ewangėlijos dėl ewangėliku', kurią kio arba 1612 m. kn. Sengsztokas perspausdino. T pawei laiku ėmė darbautiesi dėl Lietuwos ir Jonas is szal kunas, pirma budamas klebonu Łabguwoje laik paskui Karalaucziuje; 1589 m. Brėtlunas apokioje sino 'Giesmes duchaumas', kur patalpinta le pra 10 senu giesmiu ir 66 naujai iszguldytos. mžiniai m. tas stropus darbininkas Karalaucziuje iszWillent i szwietą Postillę; jis bene pirmas perguweikia lietuwiszką kałbą ir wisą bibliją. raszti

Tokiu budu reformacija Lietuwoje tapje da ugnawiete dėl lietuwiszkos raszlawos ir apsm ser timo. Katalikybei wieszpataujant Prusu Liegrowo piłna prietara žlugėjo pasinėrusi tamsybėse Tolasės, ir tik reformacija pamėgino iszbłaszkyti kaus regystės ruką. Apie buwį žmoniū anos gadgrowo gauname sziek-tiek patirti isz "Recessus geneojoje Li bažnytiniu aplanku Įsrutės ir kitu lietuw liet. k bažnytiniu skrycziu hercokystės Prusijos, legos bu to Karalaucziuje 1639 m."; tas "recessus" praman, D (ir tai jau isz wėlesnės gadynės), kad lietuw užmu gimus kudikiui pirma atų daro ir iszkėlę gėrk uome eina waiką krikscztyti; kad wisame bažnytiti pra Įsrutės skrytyje yra tik 4 mokintojai, moką katalil wiszkai, o akademijoje Karalaucziaus tiktai is dėl keli lietuwiai mokinosi, ir kuningu nedaugis kėjimo kėjo liet. kałbą; dėlto reikią, kad Tilžėje skirna to, ningaiksztiszkoje mokstawietėje patyres mokinimosi jas szwiestu kokią 20 ar 30 jaunikaicziu, k lietuw paskui wykto į Karalauczių ant tolesnio molnoti, Moteris pasigėrusios tankiai nusłopina sawo odawo kus, patałan atgulusios, per netėmyjimą ir nekliba, an Toje k

su įvą; už nužudymą pirmo kudio tapė bažny-
ietu kora paskirta, o už daugiau — kora turėjo
lietuvasztrinta. Mirėlams apvelka geriausias
araszmanas ir į karstą (graba) piningus deda ir lai-
inta viū metą gėrynes kela ir mirėlus duoda rau-
nesiems apgarbstyti, kurioms už tai moka mėsa,
į rasta, javais, drapanomis ir tt. Yra daug bur-
je luku ir žyniu — moteriu ir vyrų, kuriuos žmo-
r apieanko buriais, kłausia ju apie pawogtus ar
lto anetus sawo daigtus, o ligose žmoniū ar gy-
asiskai ar maro mete žmonės meldė ju, idant sawo
urs isz is nuwytu dievus maro no ju namu, už ka-
lawė 150 wežimais jawu ir tt. Žmonės tikėjo, kad
mą skłzyniai kam norėdami piktą galėjo padaryti:
maiszkinkėję žmogų sužuoszinti, sukreiwinti, ap-
Tam
ir maža
jo lietu
Bałtrus
on iszgu
atspaud
urią ki
lino. T
Jonas
: Jonas
guwoje
unas a
pinta
dytos.
ziuje isz
pergu
rasztiszka, jai tapė wieta priskirta ir juris-
oje tapė dalyje: mirėsis Nesselmanas apgarsino
s ir apsz senrasztį isz 1578 m., duotą Pridrikio,
us ir Liegrowo Brandenburgijos, hetuwiszkoje ka-
asybėse) Tolaus buwo karaliszka gramata 1724 m.
łaszkytikaus Wilaus ir įsakmė Jurgio Pridrikio,
mos gadgrowo Prusijos, isz 22 d. rugsėjo 1589 m.
sus gene
oje Lietuwoje neseniai J. Sprogis rado pri-
lietuw
liet. kałboje akte isz 1651 m.; gałtas tos-gi
sijos, /
agos buwo toks: 'Kaip teisingai prisiekiu,
suš p
man, Diewe, padėk, o jei neteisingai, pone
ad lietu
užmusk'.
kėlę gėr
kuomet Prusuose rasztiszka lietuwiszka kał-
bažnyti
ti pradėjo dėl reikałtu tikėjimo ir tiesadary-
moką k
katalikai tikrojoje Lietuwoje jautėsi esą pri-
tiktai
is dėl apgynimo ir taupymo sawo katalikisz-
redaugis
ėjimo pasinaudoti toki pat rasztiszka ginkł.
lžėje skir
na to, kad rasztas gelbėjo katalikystę no
rės mok
imosi luterybės, tiktai rasztas galėjo apsauc-
nicziū, k
lietuwystę ir no rusiszkos įtekmės. Reikia
snio mo
noti, kad Lietuwas kuningaikszcizai pasi-
a sawo
odawo reikałtuose sawo walstijos bałtarusisz-
mą ir nek
łba, anuomet jau rasztiszka augstyn kių-
Toje kałboje randasi tuli Lietuwas metrasz-

cziai ir Lietuwiszkasis Statutas tapė apgarsintas
bałtarusiszka. Berots Wytautas jau seniaus
mąstė apie įgywendinimą liet. kałbos sawo kance-
larijose, bet kuningai atkalbinėjo jį no gaiwinimo
eretikiszkos lietuwiszkos kałbos. Ant gałto kada
per płatinimąsi luterybės buwis katalikiszku ku-
ningu Lietuwoje parėjo į paojų, jie patys rankas
pridėjo prie gaiwinimo rasztu toje 'eretikiszkoje'
kałboje. Ir tokiu budu Lietuwa susitałkė knin-
gu. Berots kuningiszka raszlawa nukreipta buwo
ant to, kad lietuwiū padaryti brostwininkais,
'dawatkomis', kuningais ar kuningininkais, ir ne-
iszdirbo nei jokiu nauju žmonijos typu ir jieszki-
niu, wienok įwedimu spaudos Lietuwa žirgterė-
jo pirmą žingsnį ant kelo kulturos. Pirmas rasz-
tininkas ir apszvietėjas Žiamaitijos ir Lietuwas
buwo Mikałojus DAUKSZA, kurio darbsztumas
tiek pat sweria. kiek darbai Mažwydžio, Willento
ir Brėtkuno Prusuose.

Kaip Prusuose anuomet žmonės buwo spangi,
prietaringi ir aprukę, taip pat ir Lietuwoje gy-
wentojai mažai buwo lyžterėję dabos. Isz Dauk-
sijos Katekismo, iszguldyto isz weikałto J. Ledes-
mos ir spausto 1595 m., iszraszome czion wieną
akywą wieta: 'O kas-gi peržengia szitą (pirmą)
prisakymą?' „Szitie įpacziai, kurie garbina ugnį,
žemingą, gywates, žalczius, perkuną, medžius,
ałkus, Medeines, kaukus ir kitus biesus; ir anie,
kurie žynauja, buria, nuodyja, ałwu ir waszku
lieja, ant putos ir ant pautu weizdi: ir kurie tai
tiki: szitie wisi Diewo atsiłada, ir pristoja wel-
niop ir už wieszpatį sau apturi". Bet ir kituose
rasztuose randame žinias apie tai, kokia buwo
Lietuwa gadynėje Daukszas; tarp tu pamename
Stanisłowo Rostowskio 'Lithunnicarum Societatis
Jesu historiarum pars prima. Wilna. 1768', kuris
weikałtas naujai tapė perspaustas Paryžiuje: 'Lit.
Soc. Hist. Libri Decem auctore Stanislao Rostov-
ski, recognoscente Joanne Martinov, ejusdem
Societatis presbyteris', kur tarp kitu dalyku
szitai kę skaitome: „Tuomi tarpu dėl apszvietimo
gentės žiamaicziū, anos dijacezijos wirsziniokas,
wyras pažymaus diewobaimingumo, Melkioras
Giedraitis, užsikwieczia broliją. Kaip turtiszka
bėdna jojo skrytyje buwo laudė, jis pats praneszė
gramatoje raszytoje į wisatinį perdėtinį brolijos,
sakydamas: didžiausioje dalyje mano wyskupy-
stės nerastum gywenime, kokias yra iszpažinimas:
nei wieno, kuris butu kuomet tai apskelbęs: nei
wieno, kuris Pater Noster arba Signum Crucis
mokėtu: ant gałto nei wieno, kuris turėtu sziokią
tokią pažintį pasłapcziu tikėjimo; tik tuomi jie
wieniu pasikakina: neesame luteronais: mėsos

newalgome pėtnyezioje. Paprastai aukauti Perkunui, garbinti gywates, ažuofus paguodoti lyg szwentus, wėlėms mirusiųju duoti peną ir daug tolygiu newydonu dygstancziu isz nezinės daugiaus ne kad isz piktó noro jie neskaito sau už nuodėmę. O tai yra žmonės labai labai prasti ir isz sawo prigimimo dywinai rupestingi apie diuwiskus dalykus. Du isz Wilniaus kollėgijos kuningu, anuodu drutu wyru, Emmanuelį Wėgą ir Jeronimą Kniskių perkėle popėžius. Tiems krikszczioniszko tikėjimo įrėdnes skelbiant, isz wisur žmonės ptaukė, stropiai kłausinėjo: žodžius pamokslininku taip sakant ryte ryjo, ir daug waitojimais ir aszaromis priėmė: iszpažino ant gulo pagal paprotį nuodėmes, ir isz to pasidawė ant gerowės. Dėlto ta gentė įraidžiaus priwelyjo iszkapoti sawo szwentus ažuofus. Kad prie wieno isz tu medžiū mīsu kuningas akysc sustabėjusiu ir per nėktikystę, dar newisai panaikintą iktuožai, dėl sawės (nešaimės) nugastaujancziū žmoniū, atwangiai prisiartino, bjauri pelėda, kurią newėttuo tuli žmonės skaitė už kakodaimoną (piktą dwasę), su baisiu sziuszėjimu iszlėkė isz kīaurumos stuobrio. Isz to gentė suprato sawo kłaidas, ir keikė prietaringus įmonius”.

Tokioje tai gadynėje pradėjo sawo darbus Mikalojus Dauksza. Kojatowicz pranesza apie ženklą tos giminės taip: ‘Suėjime Horodlo mēste Dauksza priėmė ženklą Pierzchałos 1413 m. arba Roko ant raudono lauko, ant szėmo penkios sztrusio pūnksnos”. Dauksza, regisi, neprigulėjo prie Jezuitu zokono; jis buvo Žiamaitijos kanauninkas, ir aplink 1608 m. ‘vicarius Dioeceseos Administrator’. Apie jo rasztiszkus darbus newiskas iki sziai dienai yra žinoma. Wałanczauskas raszo: ‘Kuningas Niesieckis sako Daukszą iszdawus sawo paties lietuwiszkus sakymus ant apskrito meto; tikiu wienok jį apie iszguldytuosius sznekėjus, nės kitu nei žinote nezinome’. Bet gal tai buvo Daukszos weikašas, apie kurį raszo Daukantas: ‘Kaipo-gi kanauninkas Dauksza dar metuose 1588 sawo pamokslė ant 22 dienos nedėlos minawotinus žodžius isztarė ir taip sako ‘bet wos žodelu pažeist brołau sawo kaklą atėmei’, ir isz jo citatu matyti, kad to weikašo apymis buvo didesnis. Jo weikašas Omilija wisai pražuwo. Žabiausiai-gi garsi yra jo Postilla 1599 m., apie kurią raszo Wałanczauskas szitaip: Kn. Mikošas Dauksza, žiamaitis, Warniu kanauninkas, Betygatos klebonas ir Kražiū altorista, wyras buktus ir diewobaimingas, gerai mokėjo totyniszka, lenkiszka ir žiamaitiszka. Pagal linkėjimą wyskupo Merkelo Giedraiczio lenkiszka Postillą arba sakymus kuningo Wuikos žiamaitiszka iszguldes

Wilniuje 1599 m. iszspaudino. Kningą tą, minawotam wyskupui pripažintą, szia dien retai kame begali rasti, todėl labai butu gerai, kad kas antru atwėju iszspaudintu”. — Apie Daukszos iszguldytą isz Ledesmos katekismą ir spaustą 1595 m. mės jau augszcziaus paminėjome; czia tiktai galėtmėme pridurti tai, kad tą katekismą perspausdino 1886 m. E. Wolteris pridėczke prie LIII tomo Suraszu Imp. Akadėmijos Mokštu Petrapilėje. Ten pat yra perspaudintas ir ‘Trumpas Budas Pasisakymo arba iszpažinimo Nuodėmiu. Drin tu, kurie dažnai wartoja tuo Sakramentu. Isz lenkiszko ant lietuwiszko perguldytas. Wilniuje. Metuose M.D.XCV”.

M. Dauksza buwo Lietuwos tikrai tėwyniszku rasztininku; jis baudė bajorus už metimą lietuwiszkos kałbos, ogriebimasi už wartonės lenkiszkosios kałbos; Prakałboje į ‘Postillą Katolicką tai est Iszguldymas Ewangėliju kiekwienos nedėlos ir szwentės per wisus metus, per kuningą Mikalojų Daukszą, Kanauninką Medininku, isz lenkiszko perguldyta. Su wale ir dalėdimu wyresniuju; Wilniuje Drukarnioje Akadėmijos Societatis Jesu, Anno Domini 1599” — jis sakó, kad jau 30 metų po Lublino unijos lietuwiszki bajorai emę gėdytiesi lietuwiszkos kałbos! Taip tai kowojo Dauksza su kitatikiais, rowė Lietuvą žaukan isz rusiszkos įtekmes įwesdaamas totyniszka lietuwiszkos raszmenis ir gawino tėwynybę — Ir tai jis darė gale XVI szimtmezio!

Abėcėła Daukszos buwo sudėta po įtelme lenkiszko, podraug ir anuometinió czekiszko raszto. Jau nedaug wėlaus Szirwydas wartojó raszzybą netaip raibą ženklais, jis ir suminksztinimą siaudiniu wirszeiliniais taszkelais paliko szalin. Yra nawatna, kad wėlaus lietuwiiai katalikai atmetė nekuriuos ženklus paimtus isz Czekijos, kuriuos ten buwo naujai įwedęs 1411 m. Jonas Huss; bet tušos litaros tapė wartojamos iszdawimuose Kedainiszkiuose, biblijoje Chylinskio 17 szimtmezio, ir iszšitaikė iki sziai dienai iszdawimuose lietuwiū Kalwyniszko iszpažinimo. Ir szia dien lietuwiiai no czeku, korwatu ir słowaku galėtu pasimokinti geresnės raszzybos ne kad mės paprastai wartojame, bet ką daryti, kad nelengwu yra perlaužti žmones nepratusius prie rasztiszku atmainu!

J. Szl.

BUORE.

(ISZ LERMONTOWO.)

Baltuoja buorė widur mariu,
Melswoje skėsdama migloj:

Ar ji su szturmais jieszko kariu,
Szalij ką metus prigimtoj?
Už', siauczia bangos; stiebas lankstos
Ir girgžda, braszka no urmu:
O nei! ji ne dėl laimės dangstos,
Neplauk no laimės ant szturmu!
Po ja — žwelgyrs*) bangoms nutilus,
Wirsz jos — žydri dangaus erlmė:
Bet ji nerimst wilnims n'isziilus,
Lyg szturmuos butu jai romė!...

J. Maczys.

*] Žwelgyras — žvilgantis no saulės spindulu pa-wirsziis wandens.

AWELE IR KERDŽIUS.

Ganydams awi kerdžius kalbėjo,
Kad dang dėl jos wargst ir nedamiega;
Awei tylint, ją kolot pradėjo.
Tad szii: „o isz ko turi sermėgą?“ —
Szerenga.

ŽWERYS IR TAURAS.

Kad žwėrimis sunku po lewu senu buwo,
Szaukė: „Diewe! gelbėk no to mus štuwo!“
Įlgai - trumpai, sztai atėjo ta walandu,
kada apie baubo smerti gauna gandą;
Wisi linksmi užmirszt buwusią priespaudą,
Ipacz kad luosybės sunus prižad naudą.
Wiškai, meszkos tartum kaip ant kito szwiato;
Tik wiens Taurus po tam gandui weido lėto.
Kurs paklaustas: ko taip ludnas ir ko tyls?
Jiems atsako taip tad rokmons senas dwylis:
Citit! isz dowanu priesz laik nesidžiaugę,
Dar lewuko iltys, nagai neužaugę“. —
Szerenga.

WATERBURY. No. 24 lenkiszko laikraszcio 'Wiarus' yra tarp wisokiu kitu žiniu ir gromata isz Steelton Pa. Iwano Maiko Guzowo, kuris sawę wadina maskolumi. Man rodosi, kad ir dėl kožno nesziuojanczio wardą žmogaus, o ipacz lietuwiu gali buti labai naudinga ir gali atwerti akis ir atwesti i susipratimą. Taip Guzowas raszo, kad pas ji, anglai radę jauną waikiną lauke graudžiai werkenti, negalėdami žinoti jo suspaudimo, atwedė, ir kad jis dasiklausė, jog wadinasi Feliksas Januszka, ir kad atkelawęs i Naujorką dar turėjo porą dorėlu, kuriuos koks tai geradėjas no jo paėmė ir parodė kelą, kuriuomi eidamas rasęs darbą. Taip be skatiko ir sznekos per dwi nedėles kelawo wargę neiszpa-sakytą kęsdamas i Steelton mēstą, kur jau tris dienas buwo be pastogės ir duonos kęsnio. Jau matydamas sawo amžį pasibaigiant badu, toli no giminiu ir prietelu, apsiwerkė; taip ji ir rado anglai. Dar praneszė, kad Plymouthe turi szwogeri Sawokini Guzowas pasigailėjęs dawę pawalgyti ir paraszė gromatą pas Juozą Paukszti, iszduotoją laikraszcio 'Wienybė Lietuwiniuku', kad darytu pagelbą. I nedėlę gawo pacztos kortą maž-daug tokią, kad 'buwo koks tai Sawokinis, bet apie welykas iszwažiawo i Suwałku rėdybę, ir kad nesirupintu apie tą iszbadėjusi lietuwi (Paukszcizai nei sėja nei aria, o maistą turi), nės Tas, kuris Januszka sutwėrė, neduos badu numirti, o labiausiai tegul pats apie sawę rupinasi, tegul dirba, o sau maistą užsipelnys'. Pasiraszė Tamaszauckas. Guzowas toki gawęs atra-szė labai stebėjosi, ir ragina per laikraszti 'Wiarus', idan-

nors lenkai neužmirsztu pirmutiniu karcziu walandu, kuriuos kožną atkelawusi i szitą swetimą szali neaplenkia ir atsimindami to darytu pagelbą pribuwėiams.

Lietuwi, broli, žiurėk, kad tawo wiengenti priglaudžia swetimtautis, kuris bene no lietuwiu nei truputi negawo paszalpos, ir duoda atitrunkdamas no sawo burnos kęsnį duonos kruwinai uždirbtos tawo iszbadėjusiam broliui tada, kada jojo wienžiamietis, wilonės budu, prakaitu lietuwiu pralobęs, mirsztanti badu siuczia dirbti. Bet klausiu: kur ir ką? Ar tai ne iszjuokimas, ar tai ne apszmeiža? Pasakiau: wilonės budu, taip wilonės budu — kodėl tawo, Paukszti, geradėjas Jonas Kulboka, taipos-gi ir daugumas kitu broliu, dirbdamas keleriopai sunkiaus už tawę, o turį tik tiek, kad gywasti iszlaikyti. Pauksztutis greitai užmirszo sawo bėdas: o atsižwelgus užpakalin tik kelus metelus Jonas Kulboka matydamas wargu suspaustą, szunu apkramtytą ibukswajo ir iszleidė i szwieta. O sziaudien kas darosi, kada jau skamba kieszėje dorėlai tamsesniu broliu? Teisybė, buti bėdnu nėra yda žmogui, kožnus iszmanantis tai pasakys, ir asz tylėcziau, kad sustotu ant to, to... o! magijos — pakraustymo dorėlu isz kieszėnės broliu in sawą. Tokias magijas mažai jaustu Lietuwa, bene jauswingos tik butu tiems, kuriuos tawo ranka pasiektu. Ir kaipu toksui newertas newertas nei juodylos ant plunksnos o ipacz dar raszyti apie ji.

Bet kad nesustoja ant to, wilonės grudžiamus wis tolaus, wis tolaus ir dar tolaus, iszdawė laikraszti, kuriuomi užrisza akis broliu, trukdo wisus gerus ir naudingus norus, kurie guusiai atsilieptu dėl wisos tautos, k. a, pabudusių dwasę aprększtą susiwiennyjime Szenandorio stengiasi užmigdyti susiwiennyjimu draugyszcziu. Ir kur tik neapsireiks gražus norai, wisur stato žabanžus arba iszjuokdamas atkreipia akis kožno, kad nebutu pasekėjas; Joną Szlupą stengiasi iszjuokti kolektawojanti pas krauczius lietuwius dėl pagelbėjimo ligustai Kazlaskėnei nuwažiuoti in Czikago. Kas-žin ar butu geriaus, kad Szlupas butu lyginai padaręs kaip Pauksztis su Januszka. Tas wisikas siekia netik indiwiduumus, bet ir wisą tautą; dėlto-gi paėmęs už wilnos pakelu awino skurelę, kad parodyti bešanti wilką su žibancziomis akymis, nagaus pastatytais dėl sudraskymo tėwynes. Kaip nesislapsto Pauksztis, wis isz jo elgimosi matyti wiikas su staubuno dantymis. Ir jo laikrasztis mažai tapę geresnis po uždraudimui per jojo pasekėjus keiksmu, kurie wisai nekatalikiszka ir neiszmintingai iszrodė po kryžiumi; uždrausdami parodė, kad awys yra gudresnės už piemeni, kiauszinis už wisztą. Ot kokie dar dywai tinkasi tarp lietuwininku: wedamiejie wadowus mokina. O kad westiejie daugiaus rupintuosi apie sawo apszwietimą, tokie wadowai neturėtu paguodojimo ir wisai ju nebebutu.

Taip, brolai, susipraskiame, susipraskiame, jau didis laikas susipratimo, kur mēs naudą darbo dedame, ant ko apwercziame ir kas prakaitą sunaudoja. Wienykiamėsi in kruwę, i kruwę didelę isz wisu, žiurėkiame kožnas, kad butu gerai kožnam bei wienam. Susiwiennyjimas kasztuos ant metu \$ 1.20 centu: žiurėk, dar 80 centu mažiaus kaip 'Durnybė', o kokią naudą turės brolai! Lenkiszkuose laikraszcziuose skaitome, kaip daugumas džiaugias gawę pagelbą mirimo isztikime no Związek Narodowy; kodėl mēs šesame taip atstoję, atszalę, kad nenorime putys sau palengwinti walandą prispauzimo ar dwasės ar kuno ir isz to apturėti džiaugsmą. Ar Pauksztis draudžia? jis no wiso ko gero draudžia: jeigu nenaikintu gerus darbus, tai blogu nebebutu, isz kuriu tik traukia ir czulpia kaip musė medu

— naudą, dorėlus. Kitas naudas nei neminawosiu, kurias galim rasti konstitucijoje. Tik tai priminsiu, kad kiek asz nežiuriu ir netėmyju, nerandu nei wieno lietuwininko, nežiurint kad ir po 5, 10 ar 15 metu gyweno szitoje walstijoje kad butu elgimuosi ir budu panaszus i yankee, szitos walstijos žmogų; dar ir waikai duodasi atskirti no yankiu, o bene ir waiku waikas skirsis... Isz to iszeina, kad mums reikia buti lietuwnais, idant susitverti giminę, wieną didelę isz wisu. Tuosyk rasi ne tarp sawęs linksmybę, ir jos jieszkosime netaip kaip sziądien skambėjime stiklu ir kwortose, kas musu dienini trusą praryja.

Kelis kartus szne rėjau su lietuwnais Waterburyje apie susiwienyjimą: wieni laukia kitu pristojančiu, kiti bijosi, kad piningai moketi neprapultu, tretį bijosi, kad isz tarp ju paciu mokytesnis turės duoną dirbdamas dėl juju gero letwirti laukia atjohančio ant krioko Taradnikos ir atneszancio iszganymą no Paukszečio isz Plymoutho. Dang wietos užimtu wisu norus apraszyti ir taipos-gi duoti ant ju atsakymus, tiek tik pasakysiu, kad wielus atitraukia nog susiwienyjimo užwydas, szyksztumas ir tamsumas, nesupratimas sawo reikalo; kiti butu pristoję, kad tas susiwienyjimas butu parėjęs no Paukszečio, bet isz tuszečio ką padarysi! o dabar no Szlupo, kuris neturi nei kromu nei namu nei taip garstos drukarnes, ir tik 4 metai szitoje walstijoje, o Pauksztis jau 7 metus magijas waro.

Brolai, nežiurėkime i tai, kas misli padawė, ar jis yra draugas, ar mylimas ar ne, tik žiurėkime, ar misli yra naudinga, ar atnesza naudą tau ir artimni, ir jei tokia yra, platinčiame ją. Nesirupinkime, kad musu inezimas prapuls. Jei prapuls, tai ir per tai dar naudą apturėsime, nės iszmoksime, kaip turime sergėtiesi, per tai busime gudresniais. Jeigu mės sawęs nebandysime, mės nėko ir nežinosime, ką galime. Nėra blogo, kad neiszeitu ant gero. Nesinori blogo, bet jeigu jau yra padarytas, dang reikia isznintis, kad sunaudoti ant gero, tasyk wisados waisius buwa didesnis ne kad blogo nebutu suwis buwę. Dėlto-gi brolai, katras tik supranta reikalą susiwienyjimo, nesidairydamas ant kitu skubinkiesi gerą darbą atlikti, laikas nelaukia, walanda po walandai amžis trumpinasi, sztai ir nepajusi, kad reikia jau wiską palikti nepadarius nėko gero. Tai sąžinė apsunkins tawo paskutinę walandą Juozas Sztrimas.

BALTIMORE. Žinomas jau yra wisiems artinantysis linkas dėl musu nemiegačių dar anžinu miegu wisu lietuwininku susiwienyjimo Amerikoje seimas, kuris bus atlaikytas 14 ir 15 d. rugpjucio Szenandoryje Pa. Todėle wisus wiengenczius užpraszone mės Baltimorės lietuwininkai, idant netunotumėte Pauksztiniuose žabanguose ju tos terlonės, kuri gina mus no lietuwystės ir jau sawo ten nekurius aplinkinius turi su linksmybe pririszę prie lenkiszkos werguwės saito, nės ten musu brolai wiengencziai ir apwaikszezioja tik laukiniu (polacy), lenku, iszkilmes, kurias jie sawo terlonėje raszo iwyksiant A. P. namuose, o neiszmano, kad jie tuomi nepaugsztina lietuwiszko wardo, bet nužiamina tarnaudami wien tik dėl lenku. Todėlei mieli brolai, atmetę ju monininkystę imkiamėsi prie tikro lietuwiszko susiwienyjimo. Žinome gerai, kad wisur kur musu brolai reikalauja bažnycziu ir mokslawiecziu, o ar supranta, koku tai budu galima padaryti? nei joku kitu kaip per susiwienyjimą, nės jeigu butu nei wienas nesipriesiznęs, kiek yra lietuwininku Amerikoje, ir wisi sykiu stoję i daigtą, tai jau tikrai galima sakyti, kad butu galėję turėti kokias tris ar keturias mokslawietes ar ir bažnyczias, bet ne) musu brolai daugiaus prie blewyzgu Pauksztinio

susiwienyjimo prisiraszę yra. Ir ką-gi jis gali atneszti, tas jo susiwienyjimas, kaip jis wadina katalikiszkas? juk mės ikksiuolaik buwome katalikais ir lygus kitiems katalikams Rymo; tik toks žmogus turi buti bijosi, kad ji wėjas nenu-pustu no jo karszto tikėjimo; matyti, kad jie patys sawimi nenusitiki, ar dar jis katalikas ar ne jau, o prie to prisiraszdamas, kad ir nežinos, kas jis yra, jeib tik žinos, kad in tą susiwienyjimą priguli, ir moka donę sawo pardawėjams, kaip tai J. Paukszečiui ir A. Warnagiriui, kurie jau baigia juos rauti i lenkiszką tinklą. Taip tai, brolai, musu lietuwystė naikinaši, ir taip musu lietuwnai retinasil.. Per tokius lupiktus ir per tokius diewžodkalbius, kurie Diewo wardą wisam-kame lipina, ir lietuwiszkoje kalboje sawę meilindami kiekwieną durnina, o patys laukiniu skura apsitepę. Ir dabar neseniai wienas laukiniu tarnas atsilaukė i musu mėsą, lietuwiszkai pusiaupesza kalbėdamas, A. Zeytz, norėdamas isztraukti keletą centu lietuwiszkomis rankomis kruwinai užprakaituotu dėl 'Kościola i Klasztoru O. O. Reformatów w kolonii polskiej Pulaski w Dyecezyi Roy Wis.; kada wieną nors wyrą patiko ant pirmo izengimo i Baltimorę, kuris jam aiszkiai isztiesė ant dėlnos reikalus ir norus lietuwininku, gailėdamasis jo wilo, kystės, kad jis nerenka skatikus no lenku dėl lietuwiszkos nors wienos mokslawietės ar bažnyczios, bet no musu, isztremtu lietuwininku, o dėl lenku, ans pažinęs sawo nuodėmes greitai isznyko isz Baltimorės, o dabar pažinęs apsigawimą sawo kolektoje pradėjo siuntinėti tuos pacius paweikslus su lenkiszku paraszu i r lietuwiszku, bene daugiaus intikės lietuwnai musu; bet negalima tai tikėti, kad tuomi patrauks, nės jau wisiems yra laikas apie sawę nors kiek pasirupinti, atmenant lietuwiszku paproczius, taip-gi tikėjimą ir wiską, kas yra lietuwiszku ir tautiszka musiszku, nės apleisdami tautiszku reikalus ir daugis no tikėjimo apsileidžia, o jei, brolai, mės turėsime tikrai lietuwiszką susiwienyjimą, atgys tarp musu ir wisi jautimal lietuwiszki. Baltimorės lietuwininkai nemiegti wisame, rupinasi reikaluose susiwienyjimo kiek galėdami, dabar, taip-gi parapijos reikaluose seni ir jauni nesnaudžia. O kur-gi ta Pensilwėnyja? ten gywena tukstancziai lietuwininku, o mažai lietuwiszko girdėti!! Taip jau bus negėda priminti ir musu laimingą draugystę Sto Jono Kriksztytojo kurios karunos paszwentinis ar piknikas tapė atlaikytas 27 d. biržio. Linksmybė musu brolams ir džiaugamas buwo, kada pamatė sawo draugystės patroną ir Lietuvos ženklą ant brangaus szilko auksu aprėdytą, nės isz wienos pusės s. Jonas kriksztyjantis Jezu Kristu, o isz kitos pusės Žirgas ir Waikas, beje raitelis, kaip jauni awinėlai links, minasi sufaukę giedrios dienos pawasario, taip musu lietuwnai džiaugėsi iszwydę netikėtai Lietuvos ženklą. Iszėję isz susrinkimo, salos traukėme uyezciomis su linksmia muzika i bažnyczią Sto Stanisłowo, nės sawo neturėdami nors kada-ne-kada gauname prieglaudą dar tebėsant lietuwiszkam kuningėlui, kame musu mylimas kn. J. Radawyczia atgiedojęs maldas paszwentimo karunos pasakė graudu pamokslą priminawodamas ir laimindamas musu lietuwnus, jogei netik ką apsirinko patroną s. Joną ir pastatė ji ant sawo karunos, bet ir tautiszku ženklus neužmirszome, kurius, kn. Radawyczia meldė, idant užlaikytumėme ir m y l ė t u m ė m e, ir pats džiaugsmingas žiurėjo i sawo tawymės ženklą, kuri netikėtai gawo paregėti jau senatwės sulaukęs. Sode W. Straupo musu brolai laimingai perleidė walandas tos dienos wienas kitą mylėdami ir newienas sawywarpe uždainawo: Tol'moj szalj tarp szwetimuju, Mės neužmirszom dėju senuju. Netik musieje džiaugėsi, bet ir swetimgencziai negailėdami dorėlus rito dėl naudos musu,

matydamy musu gražu sutikimą. Taip tai yra brolai mieli! kur wienybė, ten ir meilė sawuju yra didesnė. Imkite paweikslą ir jus atszalę Lietuwos atskalonai!

W. Senkus.

RUSIJOJE mirė Katkawas Maskwoje, galwa samobytniku'.

Emyras Bokharos caro paklaustas, ar jo padonai paremtu Rusiją isztikus kare, atsakė, kad jo padonai musulmonis pasiprieszins Rusijai, jeigu emyras tųjį gelbėtu. Dėlto caras prilipydino apgarsinimą prie wartu Samarkandos, jog Rusija gywensianti taikoje su turkomanais, jei bus pawelyta rusiszka kariaunai traukti walną; per ju žiamę.

Wyresnybė liepė pastatyti 8 cerkwes Baltijos skrytyje dėl lengwesnio aprusiniwo latwiu.

PRANCUZIJOJE generolas Boulanger iszszaukė Ferry ant dwikowystės už apszmeižą.

ITALIJOJE mirė pirmsėdas minystru Depretis; ejo 20.000 žmonių jį palaidoti, tik kuningu nebuwo regėti, nės Depretis mirė be ju.

Kolera czia žmones žawina.

MALTOJE pasirodė kolera, dėlto Gibraltaro uoste tapė irengta 10dieniinė kwarantana dėl laiwu pareinanczių no salos Maltos.

GRAIKIJOJE apielinkėje Atėnu, Megaros ir Korinto užkurimai giriu daug blėdies padarė.

BELGIJOJE wyresnybė pereitą metą isz Mons pakwietė adwokatą Demaret i Brukselę dėl pildymo urėdo wisatinio walstijos adwokato. Nebuwo kito taip arszaus prieszginio dėl darbininku, anarkistu, socijalistu ir darbininkiszku laikraszcziu. Tuomi tarpu dabar prowa priesz ulonę Vereken dėl tojo pabėgimo apskelbė, jog Demaret yra piktađeju; žinoma Demaret prastojo wietos ir pats po sudu pateko. Isz to Brukselėje daug truckszmo.

WOKIETIJA. I mėsą Baden atkelawo cėsorius Brazilijos.

Prusijoje 1886 m. plauczių džiowa mirusiųju buwo 12.88 procentu isz wisu mirusių, 1884 m. 13 proc. ir 1835 m. 14.20 proc. Berlyno mėsė ta limpanti liga yra baisiai iszsiplatiniusi: 1884 m. mirė 4365 žmonės, 1885 m. 4507, 1879 m. tik 3508, ir 1880 m. 3891.

BULGARAI apsirinko sáwo žiamės wyresninku Ferdinanda princą Saksijos Koburg Gotos.

AUSTRIJOJE Wiennos mėsas garsus yra pasiplatinimu džiowos plauczių: 1883 m. puolė 25.7 procentai ir 1884 m. 25.1 proc. wisu mirimu ant džiowos arba tuberkulės.

INDIJOJE moteris yra labai panėkintos, ir gemanti mergaitė kaip kokia nelaimė tampa kelksmais pasweikiinama. Užmuszimas dukteriu yra paprastas no senu adyniu. Dar ir szįdien tarp didžiunu mažai rasi dukteriu; ant salos Ceilon 1821 m. buwo waikiu ant 20.000 daugiau ne kad mergiu. Majoras Walker, Britijos komisaras pradžioje musu szimtimeczio, rokuoja, kad kasmet nužndoma i 30.000 mergaiczių. Nors angłai už tai wietinius gywentojus ėmė persekioti, wienok 1840 m. tarp 35 gencziu, gywenanczių pietineje dalyje Bilahad'o, buwo tik 3 mergaitės, ir 1843 m. tarp didėsės gentės Czanfau Radžputu nebuwo nei wienos dukters. Czia wienok jau 1864 m. atsirado 1284 mergaitės. 1867 m. komisaras Hobartas rado nesimažinant žudymą mergaiczių. Namai tuų gencziu buwo iszkloti bewaik kaukuolėmis mergaiczių. Kuomet žiemiuose Indijos žudo mergaites, pietuose galabyja waikius, ten dėlto kad mergaitėms daug reikia kraiczio isztekant už wyro, o czia mer-

gos tinka i diewnaminus, waikinu tam nereikia. Priesz tai wis Anglija iszdawė kowo mėn. 1870 m. istatymą; wienok tas paprotis wisai dar nėra isznaikintas. Szįdien prietaikmė moteriu prie wyru dėl apgarsintu distriktu wis dar yra 39,3 prie 60,7, o isz wisu gywentuju Indijos 47,9 procentai yra moteriszko gimimo.

SUW. WALSTIJOS. Minneapolyje Minn. isztiko nelaimė prie griuwėsiu St. Anthony Elevatorio; tojo sienos pargriuwo ir pawaidojo 12 darbininku, kurie namus ardė.

Naujorke airys Mooney mėgino uždegti angliszka laiwa 'Queen'; suintas jis sakė, kad ėsas snokalbis naikinti Anglijos laiwas prekionės, ateinanczius i Naujorko uostą, už tai gird kad Kenedoje kelissyk tapė nepaguodota karuna Suw. Walstiju. Ar jis tik lėra beprotis?

Naujorkedideli karszcziai kasdien didelę galybę žmonių ugalabyja.

Naujorko liet. parapija ant patarmės Pijuszo Pasiacko buwo iszsiuntusi laiwakortę jo biolui kuningui; bet musu Pijuszas weikni apgawingu budu apmainė laiwakortę pas Wolfą ant wardo sawo dwiejų draugu, kuriodu mat jis norejo parapijos kasztais i Ameriką atwežti, ir prieg tam dar pelnė \$ 19, apmawnydamas pirmos klasos laiwakortę ant tarplubinės. Bet tamšus darbai pareina i szwiesą, dėlto ir Pasiacko laukia kora, jei gudriai... neiszsimeluos.

Naujorko lietuwiai yra užprasžomi i susirinkimą reikalauose susiwiennyjimo subatos wakare 6 d. rugpjuties ant Rivington St. ant 8tos adynos wakare. Swarbu, ateikite!

BROLAI Į SEIMĄ

Atminkite, brolai, kad 14 ir 15 d. rugpjuties bus Szennandoryje Pa. seimas susiwiennyjimo wisu lietuwininku Amerikoje. Welytina, idaut isz wisur atwyktu delegatai ant tu iszkilmingu dienu, ir atwežtu kožnas sawo kuopos piningus bei wardus ir adresus squariu. Reikailai:

1. Iszdawimas metinės rokundos ir stowio susiwiennyjimo.
2. Iszriakinias wyresnybės.
3. Peržiurėjimas Konstitucijos.
4. Dalykas isteigimo pirmos Amerikoje letuwiszkos moksławietės resp. bažnyczios.
5. Inezsimai delegatu dėl gero susiwiennyjimo

Sąnariai susiwiennyjimo sawo nuomones ir užmawnymas gali atsisti per gromatą; gromatas tegul isz anksto sianczia ant ranku ar L. Balso rėdytės ar pawėrytinio susiwiennyjimo M. J. Andriukaiczio (adresas: L. B. 286, Shenandoah Pa.). S. W. L. A. Wyrausybe.

NO RĒDYSTĒS.

Sunkus buwo užėjęs laikas dėl L. Balso. Nedangiu; piningu suplankiant no skaitytoju rėdytojas laikraszczio norėdamas reikalus rėdytės pataisyti, ėmėsi dirbti paszalininius darbus, o taip-gi jieszkojo pagelbinės paskolės tarp tariamuju brolu Kazimėrinės draugystės Naujorke (kuri juk gėdos neturi neprisidėdama nei prie susiwiennyjimo). Tariamieji brolai reikale pagelbos tik tariamais ir pasiliko... Tegul ir taip buwa. Rėdytė L. Balso apsiėjo ir be Kazimėrinės draugystės, nės sziltos szirdys dėl L. Balso musza tarp dangio letuwininku, gywenanczių wisose pusėse Suw. Walstiju ir Auropos. Ėlabiausiai czia yra paminėtini Szennandorėnai, ir J. Ketawyczia isz McKeesport, kurs patsai neturtingas budamas, nors neseniai szitoje žiamėje, paremė spaustuwę L. Balso \$ 5! Jeigu szimtas tokiu brolu butu, bepigu butu ir L. Balso pastatyti ant paramos tikrai drutos

ir doriszkai augstos. Sziadien-gi kuomet daugumas broli dar nenisztkiai supranta mēri lietuwystēs ir swarbumą musu prieszakiniu darbu, L. Balsą reikia nesyki nutraukti žia. myn i gywenimiszkas barnis. O prieg tam daug laikrasz- cziui kenkiu ir tai, kad daug skaitytoju wisai nesirupina užmokėti rēdystei, nors laikraszti skaitē per dwejus metus! Mat tuli brolai parokuoja, kad rēdystei nei popēra nei pacz- ta nei spauda nekasztuoja, ir kad L. Balsas gali gywenti wien tiktai oru... Rodosi, kad L. Balsas brolams žinias ir moksłą parneszdamas gali reikalauti kasztu atlyginimo, o wēl \$ 2 nei wienam žmogui per metus iszmokėti nėra sun- ku. Kaip ten nebuk; geras ir drutas buwis laikraszozio priguli no atsisteimimo skaitytoju. Per užtrnkdyką laik- raszczio daug gadinasi ir lietuwystēs reikalai; ir dabar sei- mas susiwyenyjimo tapē nel'ku apgasintas. Ir taip einas' su daug kitu dalyku. Idant mažiaus kasztu turėti, rēdystē permainē formatą L. Balso ir paprastai iszduos laikraszti du sykiu ant mėnesio. Jeigu skaitytojai pasirupins apie atsi- yginimą su rēdyste, atskiri numeriai bus didesni, turēs daugiaus szalu.

Rēd. L. Balso.

Užmokėjo už L. Balsą:

'Želmu' draugystē Paryžiuje \$ 2.50; W. Džiankauckas \$ 2. W. Degutis \$ 2, S. Mockaitis \$ 1, J. Mockaitis \$ 1, J. Nesteckis \$ 2, J. Ketawyczia \$ 5, J. Burinskas \$ 1, M. Szmerauckas \$ 1, M. J. Andrinkaitis \$ 1, J. Marma \$ 1, J. Zygmanta \$ 1.

Adresas dėl telegramu: New York: „CUBIFORM”
Adresas dėl telegramu: Hamburg: „Anchor”

W. WOLFF

Lietuwlenkiszka KANTORA iszmainos Su kaucija 18.000 markiū. Patwirtinta Hamburgo Senato. 382 GRAND ULYCZIA, pagal pacztos stotę „B”. BANKINE KANTORA. NEW YORK. HAMBURG: BERGEDORFER Str. No. 1, pagal gelžkel- dwari 'Berlin'. TELEFON No. 1734.

LAIWAKORTES I EUROPA IR ATGAL.

Laiwakortes ant wisu garlaiwiu ir pacztawuju laiwu už pi- giausią prekę. Piningus i Lietuwą, Rusiją, Wokietiją ir tt. tikru tikriausiai nusiunecziamė, taip kad po paranka atsidu- ria i paskirtą wietą wėlausiai per 12 iki 14 dienu. Wisuose didesniuose mēstuose Rusijos, Lietuvos ir tt., taip-gi paru- bežēs mēsteluose turime sawo agentus, kurie dėl musu keleiwiu wiskę parupina už dyka. Pacztos siuntiniai ir žobiai iszsiunecziami už pigiausią prekę i wisas dalis szw.eto.

BILETAI dėl wisu GELŽKEI.U Amerikoje.

KANTORA IPIRKIMO PERWEŽAMUJU DAIGTU. Wisatinē AGENTURA Rusiszkos Draugystēs geležinkeliu mėstiniu ir podraug uostiniu stocziu.

ANTANAS WYSZNIAUCKAS

žinomas gerai lietuwiams Amerikoje gywena po No. 91 DELANCEY ST. NEW YORK.

laiko AGENTURA, beje parduoda laiwakortes, iszmaino piningus, parduoda tikietus ant geležinkeliu ir tt. už pi- giausią prekę.

HOTELIS LENKISZKAS

LEONO ALBERTO KRYGIERIO

16 RIVINGTON ST. NEW YORK
Krautuwē wyno, gėrus ir kitokiu gėrimu, podraug Restau- racija, ir sueiginē wietu lietuwiszku draugyszciu. Kožną subatą szwėžios deszros ir kopustai.

O'NEILL BROS.

parduoda naminius daigtus, ir tai pigiausiai wisame wals- cziuje. Taip-gi turime sākrową skrynceziu ir karstu (gra- bu), kuriuos mēs pigiaus padarome ir ant iszmokesczio duodame. Namuose Shanks O'NEILL BROS. MAINE STREET SHENANDOAH PA.

LENKISZKA APTIEKA

133½ DIVISION ST. NEW YORK.
parduoda wisakias gydykles szitos žiamēs ir isz swetur. Ligoniams duodama yra patarmē. Specijalistas paslēptosē ir syfiliszkose ligose dėl wyru ir moteriu. Susisznekama ir lietuwiszkai. Reikalaujantiems siunecziau gydykles ir in farmas. Dr. K. SMAKOWSKI.

MAX REESE,

21 S. Main St. SHENANDOAH.

pardawējas likieriu ir cigaru, yra podraug WISATINIU At+ENTU dėl wisu garlaiwiu Hamburgo, Brēmos ir Ant- werpos, siuneczia piningus i wisas dalis Rusijos, Wingrijos, Lietuvos ir Lenkijos už pigiausią prekę. Nėkas czia nebūs prigautas. Gywenu pagal banką.

A. OWENS,

18 ir 20 S. Main St. SHENANDOAH PA.

Krautuwē miltu, mēsos, szieno, taip-gi ir kitokiu daigtu tinkancziu prie namu ir stalo. Taip-gi didelē wirtynē pigiu materiju dėl drapanu. Teisinga woga ir pigiausia wietu dėl lietuwininku. Eikit ir persikanokite! A. OWENS.

THOMAS SLATTERY,

CZEBATU IR CZEWEYKU KROMAS

pigiausias mēste. Dėl sulopymo primu pagal reikalą, namuose Baddels Brick,

W. CENTRE STREET SHENANDOAH PA.

L. REFOWICH'US.

Karalus Drapanu ir Skrybėlu ir Kepuriu, Ozebatu ir Oze- weryku. Wisumet wiskę rasite didžiausiu, geriausiu ir pigiausiu Amerikoje. Wisi pardawinētojai szneka lietu- wiszkai ir lenkiszka. Asz jus aprēdyziu no pado iki gal- wai už \$ 3 iki \$ 20. Skrybėlės no 25 centu iki \$ 3. Oze- batai no \$ 1.50 iki \$ 4. Patikrnu, kad wiskę ant 25 centu pigiaus parduodu ne kad kas kitas Szenandoryje, nēs asz randos nemoku už sawo namus. Kam pirkinys nepatiktu, tegul atnesza atgal ir apmaino ant patinkamo, o jei ne, tai gaus sawo piningus atgal. Žiurėk, kur yra salė dėl Knights of Labor.

10 S. Main St. SHENANDOAH PA.